

שיחת השבוע

הרב יוצא לאור על-ידי צעירי-אגודת-חב"ד - המרכז • עורך: מנחם ברוד • יו"ר: הרב יוסף-יצחק אהרונוב

יש חדש

■ השלוחים מתכנסים

ביום רביעי השבוע ייפתח בחצר הרבי מליובאוויטש בניו-יורק הכינוס העולמי השנתי של שלוחי הרבי. משתתפים בו אלפי שלוחים מרחבי העולם, ובהם כשלוש-מאות שלוחים מישראל. בכינוס יהיו עשרות מושבים וסדנאות, בכל קשת העניינים הנוגעים לחיי היהדות בקהילות היהודיות ברחבי העולם. זו הזדמנות יחידה מסוגה לחוש את דופק העם היהודי בעולם כולו ואת האתגרים העומדים לפני היהדות בימינו. זו גם הזדמנות להתפעל ממפעל האדירים שהקים הרבי, העולה ומתפתח בצעדי-ענק משנה לשנה.

■ חסידות משודרת

להזכירכם: מדי יום חמישי, בשעות 7-6 בערב, משודרת ברדיו קול חי התכנית בקהל חסידים ובמהלכה מושמע שיעור בספר התניא, מפי המרצה הידוע הרב יחזקאל סופר. FM 93 באזור המרכז ו-FM 92.8 באזור ירושלים. כמו-כן אפשר להאזין לשידורים באתר www.93fm.co.il.

■ נסיעה לאוהלים

לקראת יום ההילולא של בעל התניא, בכ"ד בטבת, מתארגנת נסיעה לציונו בהאדיטש שבאוקראינה. במסלול גם שבת במז'בוז', סמוך לציון הבעש"ט, וביקור בציוני המגיד ממזריטש, רבי לוי-יצחק מברדיצ'ב ואדמו"ר האמצעי. טל' 050-4101083.

■ קטלוג מזל-טוב

הופיעה החוברת בשמחות - קטלוג לארגון התונה. בקטלוג מידע למתחננים: מנהגי חופה, סדרי הרשמה לנישואין, מאמרים על הכנה לחתונה, מידע על אולמות תזמורות ורעיונות. להזמנות: שופר תקשורת, טל' 03-9678555.

זמני השבוע

ניו-יורק	דטרויט	מיאמי	לוס-אנג'לס
4:15	4:47	5:12	4:28
5:17	5:50	6:06	5:26

המולד: יום שישי בבוקר, שעה 3, 26 דקות ו-15 חלקים ראש-חודש כסלו: ביום השישי

כתובת המערכת: ת"ד 14 כפר-חב"ד 60840
טל' 972-72-2770100 • פקס 972-3-9606169
www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

הצהרות להכשרת הקרקע

מסתירים מאיתנו את תוכן השיחות, ולכן אין לנו מזדעקים. זו נקודת-זמן קריטית, שבה עדיין אפשר לעצור את האסון המתרגש

ששת-הימים - נועדו לעשות את הוויתורים הללו למתקבלים על הדעת. אך בכך לא די. צריך גם להפוך את ההתנגדות למהלך המסוכן הזה לבלתי-לגיטימית. לכן בה בעת מתנהלת הסתה פרועה כנגד מתיישבי יהודה ושומרון.

צריך להבין: הממשלה מתכננת למעשה לעקור כמאתיים אלף יהודים מבתיהם. מהלך כזה ייתקל בהתנגדות ציבורית עזה, ובראש ובראשונה בהתארגנות של תושבי יהודה ושומרון והגולן לסיכולו. הדרך הנוחה ביותר להתגבר על ההתנגדות הזאת היא להפוך את התושבים לבריונים פורעי-חוק, לסהרוריים ולאויבי הדמוקרטיה.

את השיטה הזאת לא המציאו בישראל. לאורך כל הדורות ידעו היהודים שהסתה נגדם היא שלב ההכנה לקראת פגרומים וגזרות. כך בדיוק פעל השלטון הקומוניסטי, כאשר פתח במלחמת חורמה כנגד היהדות. הרבנים הוצגו כפרזיטים, בתי-הכנסת כמקומות התארגנות אנטי-מהפכנית, המקוואות כמקור זיהום ומחלות, השחיטה היהודית כסכנה בריאותית. אחרי ההסתה הזאת היה קל לאסור את הרבנים וכלי-הקודש האחרים ולחסלם.

בעבור כל העם

לשמחתנו, הממשלה המסוכנת הזאת נפלה קודם שסיימה לרקום את ההסכמים הנוראים, אף שהיא מנסה ברגעיה האחרונים לקבוע עובדות בשטח, ובכך לכבול את ידי הממשלה הבאה. אנו עומדים עכשיו בנקודת-זמן קריטית, שבה עדיין אפשר לעצור את האסון המתרגש.

השבוע אנו קוראים על קניית מערת-המכפלה בידי אברהם אבינו בכסף מלא, וכפי שחז"ל אומרים, שמערת-המכפלה היא מן המקומות שאפילו אומות-העולם אינן יכולות לטעון כנגדם. היהודים היושבים בחברון מחזיקים את עיר-האבות בעבור כל העם, ודווקא נגדם מתנהל מסע ההסתה המכוער ביותר. זה הזמן להתעורר ולהדוף בכל העוצמה את ההסתה הפרועה הזאת, להציל את העם כולו מהסכנה החמורה, ולחזור להיות עם יהודי בריא.

אנחנו שומעים כיום הצהרות מרחיקות-לכת מפי ראש-הממשלה, נשיא המדינה, שר-הביטחון ועוד אישים במערכת השלטון. התגובה הציבורית, אם היא קיימת, בדרך-כלל נקודתית, ומוכן שהיא דועכת כעבור יום-יומיים. אבל כדאי לראות את היער כולו ולא רק את העצים.

מה שאנו רואים ושומעים בעת האחרונה הוא שלב מתקדם בהכשרת דעת הקהל לקראת המהלכים הנוראים והמסוכנים שהממשלה הנוכחית מבשלת. המהלכים האלה נרקמים בסתר, הרחק מעין הציבור. אמנם אנחנו שומעים על פגישות ושיחות שמתנהלות עם נציגי הרשות הפלסטינית. אנחנו מדווחים על עוד ועוד סבבי שיחות עם הסורים, בחסות תורכיה. רק מכיוון שמסתירים מאיתנו את תוכן השיחות, אין לנו מזדעקים. אבל תהיו בטוחים שלא מדברים שם על מזג-האוויר או על מתכוני ביטחון.

לעצור את ההסתה

בהתבטאויותיו האחרונות ראש-הממשלה מאפשר לנו לקבל מושג על העמדה הישראלית בשיחות האלה. ובכן, הוא מדבר במפורש על נסיגה לקווי 1967, על ירידה מרמת-הגולן ועל חלוקת ירושלים. עדיין אין מראים לנו מפות מדוייקות, אבל קל לשער במה מדובר. לכל היותר יציגו לפנינו כמה תיקוני גבול קלים כ'הישג היסטורי'.

כך נהפכו עמדות שוליים בשמאל הישראלי לעמדתה הרשמית של הממשלה, בלי שהתקיים דיון ציבורי אמיתי ובלי שהממשלה קיבלה מנדט מהעם למהלכים מסוכנים כל-כך. אך הלאו בדיוק בדרך הזאת נרקמו הסכמי אוסלו האומללים והונחתה התכנית האכזרית של הרס כל יישובי חבל עזה וצפון שומרון, וגירוש כעשרת-אלפים תושבים מבתיהם.

הכשרת דעת הקהל למהלך הזה נעשית בשני צירים. ההתבטאויות של אישים בכירים על הצורך 'להיפרד' מחבלי מולדת ולחזור לגבולות הבלתי-אפשריים שבהם חיינו לפני מלחמת

בלי דעות עצמיות

על-ידי בירור הניצוצות שבדברים הגשמיים. כמבואר בתורת החסידות, שהרעב והצמא הגשמיים נובעים מהשתוקקותה של הנשמה לניצוצות הקדושה שבמאכל ובמשקה.

קבלת עול גמורה

הגיל 'שבע שנים' מציין את תקופת התחלת החינוך. זה זמן שהילד מתחיל את החינוך כדף נקי. עדיין אין לו דעות משל עצמו, אלא הוא מקבל כל מה שאומרים לו בפשטות ובתמימות.

זה מה שהפסוק רומז: כדי להגיע לשלמות של 'מאה שנה', צריך להיות 'בת מאה' כבת עשרים בלא חטא, שגם בגמר העבודה יהיה האדם נקי מחטא, כבתחילת העבודה. ולזה אפשר להגיע על-ידי 'בת עשרים' כבת שבע' - כשם שבגיל שבע אין לאדם דעות משלו, אלא הוא מתמסר לתורה בקבלת עול גמורה, כך גם בגיל עשרים צריך האדם להניח את דעותיו הפרטיות ואת השקפותיו האישיות, ולהתמסר בכל ליבו ונפשו לדברים שהקב"ה תובע ממנו.

(תורת מנחם כרך ב, עמ' 94)

לשלמות בעבודת ה'. זו אפוא משמעות הביטוי 'מאה שנה'.

'עשרים שנה' מציין את הגיל שבו, על-פי ההלכה, האדם נחשב בוגר לגמרי, אדם שכבר הגיע ל'מוחין' גדולות. אמנם האדם מגיע למצוות בגיל שלוש-עשרה, אבל עדיין הוא ברמה של 'מוחין' דקטנות, ולכן ההלכה היא ש"אינו יכול למכור בנכסי אביו עד שיהא בן עשרים שנה".

מתחילים לרדוף

'עשרים שנה' הוא גם הזמן שבו האדם יכול ונדרש לצאת אל העולם, כדברי המשנה: "בן עשרים לרדוף". בגיל הזה הוא כבר השיג את השלמות של הלימוד וההכנה (שהתחילו בגיל חמש) - חמש שנים במקרא, חמש שנים במשנה וחמש שנים בגמרא. לכן זה הזמן שבו הוא יכול לצאת ולעסוק בענייני העולם.

והאמת היא, שהאדם מתחיל לרדוף אחר הפרנסה הגשמית בגיל עשרים משום שברוחניות מגיע אז השלב שבו נפשו משתוקקת ל'פרנסה' רוחנית,

שהתורה מציינת את מספר שנות חייה של שרה, אין היא כותבת מאה עשרים ושבע שנים, אלא מציינת שוב ושוב: "ויהי חיי שרה מאה שנה, ועשרים שנה, ושבע שנים". חז"ל עמדו על כך, והם לומדים מזה שכל אחד ואחד מהפרטים האלה נדרש לעצמו: בת מאה כבת עשרים בלא חטא, ובת עשרים כבת שבע ליופי.

כידוע, 'תורה' היא מלשון 'הוראה', וגם פרטי הסיפורים שבה טומנים הוראות לכל יהודי. אף כאן החלוקה של מאה שנה ועשרים שנה ושבע שנים רומזת לעבודת ה' האישית של כל אחד ואחד מישראל.

שלמות הכוחות

'מאה שנה' מסמל את הגמר והשלמות של עבודת ה', בכל כוחות נפשו של היהודי. בנפש האדם עשרה כוחות של שכל ורגש, וכל אחד ואחד מהם כלול מכל האחרים, וכך יש בסך-הכול מאה פרטים בכוחות הנפש. אדם שהשלים וזיכך את כל כוחות נפשו, על מאה הפרטים שבהם, הגיע

מן המעיין ניצול הזמן והכוחות | מאת הרב אליעזר ברוך

אלוקיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאודך".

(החזוה מלובלין)

אמרת השבוע

היום ובכל יום

רבי ברוך-מרדכי אטינגה, רבה של בבורויסק, יצא בוקר אחד לתפילת שחרית, ובדרכו לבית הכנסת פגש בו אחד מתושבי העיר, אדם גס-רוח, והטיח בו דברי עזות וחוצפה.

לאחר התפילה אמר רבי ברוך-מרדכי, שהבוקר התיישבה לו קושיה שהטרידה אותו כל ימיו. בכל בוקר אנחנו מתפללים לקב"ה: "שתצילנו היום ובכל יום מעזי-פנים". לשם-מה צריך להוסיף "ובכל יום", והלא יהודי מתפלל את התפילה הזאת בכל יום ויום?!

"הבוקר נתיישבה לי הקושיה", אמר בחיך, "שכן יש עזי-פנים שנטפלים אל האדם קודם שהספיק לברך את ברכת השחר, וכנגד אלה אנחנו מתפללים שניצל מהם 'היום ובכל יום'..."

ימים שלמים

"ואברהם זקן בא בימים וה' בירך את אברהם בכל" (בראשית כד, א). אברהם בא עם כל הימים. כולם היו שלמים, ללא פגם או חיסרון, שכן אברהם לא בזבז לבטלה אף לא יום אחד.

(זוהר)

יום-יום והארתו

'יום' רומז לאור ולגילוי, כנאמר (בראשית א, ה) "ויקרא אלוקים לאור יום". בכל יום ויום האירה לאברהם הארה מיוחדת, וכשמת הביא עמו את כל הימים, יום-יום והארתו; הוא לא איבד אפילו יום אחד.

(חידושי הרי"ם)

שני גילויי אור

'ימים' לשון רבים, רומז לשני סוגי גילוי אור: האור האלוקי הנמשך בעולם על-ידי העבודה בתורה ומצוות, והאור הנמשך על-ידי ההתעסקות בדברי הרשות לשם שמים. אברהם עבד את עבודתו בשלמות בהמשכת שני סוגי האור הללו, וגם דברי הרשות שלו היו בבחינת "חולין שנעשו על טהרת הקודש".

(אור תורה)

בלי 'לילה'

במדרש רבה נאמר: "ויקרא אלוקים לאור יום" - אלו מעשיהם של צדיקים; "לחושך קרא לילה" - אלו מעשיהם של רשעים. אברהם "בא בימים", שלא הייתה בו כלל בחינת 'לילה'.

(מזמרים)

דאגה לכול

יש צדיקים שעיקר דאגתם לעצמם, לתורה ולמעשים הטובים שלהם. לא כך הייתה דרכו של אברהם אבינו, שעליו נאמר "וה' בירך את אברהם בכל" - הוא נתברך במידה של 'בכול', שדאגתו הייתה לא רק לעצמו, אלא לכלל בני-האדם.

(רבי לוי-יצחק מברדיצ'ב)

שאפתנות מיותרת

למדרגה של 'בכול', שיהיה האדם שמח בחלקו, אין אדם יכול להגיע אלא כשהוא "זקן בא בימים". כי כשהוא צעיר, לעולם איננו אומר דיי, וכל מה שיש לו, תמיד זה מעט בעיניו.

(עיטורי תורה)

עבד בכול

אברהם אבינו עבד את הקב"ה בכל כוחות נפשו, בבחינת "בכול", כפי שנאמר "ואהבת את ה'

נדוניה משמים

ה'תנאים' שידוכי בתו כבר נכתבו, מועד החתונה ייקבע בזמן הקרוב, ובכיסו אין פרוטה להוצאות החתונה. כיצד יראה את פניו לפני המחנות?

ר' וולף קיצס, תלמידו הקרוב של הבעל-שם טוב, היה ידוע כעני מרוד. אף שבתו הגיעה מכבר לפרקה, לא העז לחשוב על הצעות שידוכין בעבורה. מצבו הכלכלי לא אפשר לו לתת נדוניה אפילו בסכום נמוך, ואין אפשר לערוך שידוך בלי נדוניה?

מה מאוד גדלה הפתעתו כאשר יום אחד, לאחר התפילה, נקרא בדחיפות אל רבו, ושמוע מפיו דברים ברורים: "הגיעה שעתה של בתך להשתדך. עליך לשלוח שליח לעיר יאסי, שיחפש בעבורה חתן טוב והגון. מצייד תתחייב לתת אלפיים רובל כסף נדוניה, ואשר לכל השאר - הסר דאגה מליבך".

כמצווה ועושה מילא ר' וולף את הוראת רבו. תיכף נשלח שליח בשמו לעיר יאסי. סיפר השליח על אבי הבת המוצעת, ובחן היטב את ההצעות הרבות. לבסוף העלה בחכתו בחור מובחר ומיוחד בתורה וביראת שמים, ומיהר לסכם עם הוריו את עניין השידוך ולהודיע למשפחת הכלה.

ר' וולף מיהר לבשר לבעש"ט את הבשורה הטובה, אם כי עשה זאת בלב כבד. שמח הבעש"ט ובירכו בברכת 'מזל טוב' לבבית, ועודדו כי בעזרת ה' ישיג את הכסף הדרוש.

חלפו כמה שבועות, והנה מגיע מכתב מהמחותן ובו הוא מתלונן, כי החתן לא קיבל שום מתנה מצד הכלה, כמקובל. ליבו של ר' וולף נחמץ בקרבו. המחנות מדבר על מתנות, ומה יאמר כאשר יתברר לו מצבי האמיתי? חשב בליבו. את המכתב מסר לבעש"ט, ולא קיבל שום תגובה.

מכתב שני הגיע. ביטחונו של ר' וולף לא התערער. שוב לא ענה על המכתב, אלא המתין לבאות. המכתב השלישי היה חריף מקודמו. במכתב זה איים המחנות כי אם לא יקבל תשובה מפורטת על שאלותיו, יקרע את ה'תנאים' ויבטל את השידוך.

הגיע ר' וולף ובידו המכתב לבעש"ט, לשאול מה יעשה עתה. אמר לו הבעש"ט: "כתוב להם כי יצאו לדרך, לבוא למועד החתונה, וכשיבואו יראו שהכול מוכן, הן המתנות הן הנדוניה".

רבי וולף כתב בדיוק כפי שנצטווה. בינתיים הרבה ר' וולף בתפילה, אך

מאין יבוא עזרו לא ידע. בתוך כך הגיע מכתב מהמחותן ובו הוא מבשר כי בעוד כמה ימים הם מגיעים.

ליבו של ר' וולף נפל בקרבו, ורגליו נשאוהו אל הבעש"ט. הרגשתו הייתה כי כלו כל הקיצין, ועתה עליו להתמודד עם התחייבותו הבלתי-מציאותית.

בעוד הוא ממחר לביתו של הבעש"ט, עצרו אדם שנראה סוחר אמיד, ושאלו היכן הבעש"ט מתגורר. אמר לו ר' וולף: "בא עמי, כי אני בדרכי לשם".

נכנסו השניים, ובטרם פנה הבעש"ט לר' וולף, הושיט את ידו לשלום לסוחר וביקשו לשבת. מיד פתח הבעש"ט

לומדים גאולה | מאת מנחם ברוד

צחוק ושמחה

טרט העבודה בזמן הזה לרומם ולזכך את העולם, כדי שיוכל להיכנס לתקופת הגאולה האמיתית והשלמה. כשיש צורך להרים דבר-מה לדרגה גבוהה יותר, אפשר לעשות זאת בשתי דרכים: האחת, שהעליון ימשוך אותו ויעלהו אליו; השנייה, שהתחתון עצמו, בכוחותיו-הוא, יעלה ויתרומם.

לכל אחת משתי הדרכים הללו יתרון מיוחד: בדרך הראשונה, העלייה גדולה ועצומה. הואיל ועלייתו של התחתון נעשית בכוחו של העליון, הוא יכול בבתי-אחת לזנק מהמקום הנמוך ביותר למקום העליון ביותר. בדרך השנייה, העלייה איטית וקשה הרבה יותר, מכיוון שהתחתון צריך לעלות בכוחותיו-שלו. אך לעומת זאת, כאשר התחתון עולה בכוחות עצמו, זו עלייה אמיתית ופנימית יותר, והוא עצמו מתעלה; ואילו כאשר העלייה נעשית בכוחו של העליון - אין היא משנה בהכרח את מהותו של התחתון, שהרי בעצם הוא נשאר במקומו, אלא שמישהו לקחו והעלהו למעלה.

גלגות את המים

שתי הדרכים הללו מיוצגות על-ידי אברהם אבינו ויצחק אבינו. אברהם עסק בגילוי אור אלוקי עליון בעולם - וייטע אשל בבאר-שבע ויקרא שם בשם ה' אל-עולם". הוא פנה אף "לערביים שמשתחווים לאבק רגליהם" וגילה להם על דבר מציאותו של בורא-העולם, עד שגם הם התפעלו ונמשכו אחריו. זו הייתה כל עבודתו בחייו - להביא לעולם אור אלוקי עליון, מלמעלה. הדבר גם תואם את מידתו העיקרית - מידת החסד - שעניינה נתינה, גילוי, שפע.

שונה הייתה מידתו של יצחק. אם על אברהם נאמר "אברהם אוהבי", הרי על יצחק נאמר "ופחד יצחק". מידתו הייתה הגבורה, שעניינה - ההתגברות מלמטה, עליונותו של התחתון. עבודתו הרוחנית התמקדה בהעלאתו של העולם התחתון, לא על-ידי שפע של גילוי אור אלוקי מלמעלה, אלא על-ידי זיכוך העולם וחשיפת הקדושה שקיימת בר-עצמו.

פעולתו זו מוצאת את ביטוייה בסיפור חפירת הבורות על-ידי יצחק. יצחק עשה בחייו דברים רבים, ועליהם אין התורה מספרת לנו; היא מספרת על חפירת הבורות דווקא. חפירת באר משמעותה - שבאים למקום צחיח ויבש, ולא מביאים מים ממקום אחר, אלא מסירים את כל המחיצות וכל השכבות המסתירות, ומגלים את המים שקיימים במקום זה עצמו. על-ידי חפירת הבור מגלים, שאותו מקום של יובש ושוממה מכיל בתוכו ובפנימיותו מים חיים, שצריך רק לגלותם ולהוציאם. הדבר מסמל את קו-העבודה של מידת הגבורה - העלאתו של התחתון עצמו.

זו הייתה פעולתו של יצחק אבינו - לגלות את הקדושה האלוקית החבויה בעולם הגשמי עצמו. לאחר שאברהם האיר את העולם באור אלוקי מלמעלה, הגיע השלב שבו היה העולם צריך להתעלות ולהזדכך מלמטה, מתוכו עצמו. יצחק נאבק בהסתר שקיים בעולם, שמסכה על האמת האלוקית. הוא גם נלחם בכוחות הרע שקיימים בעולם, שניסו לסתום את הבורות שחפר - שניסו לחזור ולכסות על האמת האלוקית שגילה יצחק.

יצחק לעתיד

חלוקה זו מקבילה לזמן הבית ולזמן הגלות. בזמן הבית האיר אור אלוקי בעולם, דרך בית-המקדש. ההתעלות באה על-ידי אור הקדושה, שרומם את העולם למדרגה עליונה יותר. אולם, כאמור, אין זו העלייה השלמה. זו מטרת הגלות - הקב"ה שולח אותנו לעולם שבו האור האלוקי אינו מאיר, ואנו נדרשים לגלות בעצמנו את הקדושה החבויה בתוך העולם עצמו.

לכן בזמן הגאולה תשלוט מידתו של יצחק אבינו, ועל כך אומרת הגמרא (שבת טז, ב), שלעתידי-לבוא יאמר ליצחק "כי אתה אבינו" - כלומר, מידתו תהיה אז המידה העיקרית והשלטת.

והחל לספר:

"היה יהודי עשיר, שעסקיו היו בהובלת עצים ברפסודות. יום אחד עשה עסקה טובה וקיבל תמורתה ארבעים אלף רובל כסף. ליהודי הייתה מרכבה נדורה, עם סוסים משובחים, וגם עגלון נכרי, וכאשר סיים את העסקה פנה לחזור לביתו שמח וטוב-לב.

הדרך הארוכה גרמה לעשיר עייפות רבה, ובמהרה שקע בתרדמה עזה. בדיוק לרגע זה חיכה העגלון. הוא הטה את הסוסים מדרך המלך אל תוך היער העבות. כשהתעורר העשיר, מצא את עצמו בלב היער, כשהעגלון עומד מעליו, מנופף בגרזן בחמת רצח, ותובע ממנו למסור לו את כל כספו.

החל היהודי להתחנן כי העגלון ישאיר לו מחצית הכסף, אך הגזלן בשלו. באין ברירה מסר לו את צרורו, ובו ארבעים אלף רובל כסף. "כעת מוכרח אני להורגך", אמר העגלון, "כדי שלא תפנה למשמר העיר, שירדפו אחריי".

הבין היהודי כי מצבו בכי-רע, והחל לבכות ולהתחנן על נפשו, אך ללא הועיל. רק לומר וידוי הרשה לו העגלון, והיהודי החל לשפוך את שיחו. במר-ליבו נדר, כי אם יעזרה ה' וינצל מצרה צרורה זו, ייתן מעשר מהכסום לצדקה.

ופתאום, באורח בלתי-צפוי, עבר בקרבת מקום שומר היער, ושמע את תחנוניו של היהודי. הוא הבין מיד את אשר לפניו, ובטרם תפס העגלון את המתרחש, הצליח להתנפל עליו, להפילו ולכפות אותו. לאחר מכן שחרר את היהודי והעגלון הגיע אחר כבוד לבית האסורים.

היהודי שב לביתו מלא שבח והודיה לה', אך את נדרו שכח והבטחתו לא קיימה. לפתע חלתה בתו ומתה. לאחר מכן חלה בנו יחידו, ומצבו החל להידרדר, אך עדיין לא נזכר העשיר...".

בעוד הבעש"ט מספר, פרץ הסוחר בבכי נסער וקרא: "כן, רבי, אני האיש! אכן, באתי לבקשו להתפלל על בני. מודה אני ומתוודה כי שכחתי את נדרי, ועתה מוכן ומזומן הנני לקיימו ברגע זה, ובלבד שבני יבירא ויחיה".

אמר לו הבעש"ט: "הנה לך מצוות הכנסת-כלה מהודרת. מסור את כספך לר' וולף, העומד לידך, וה' ישלח לבנך רפואה שלמה וקרובה".

ר' וולף קיים את הבטחתו למחותן ושקל לידו אלפיים רובל כסף, וגם לחתן הוסיף מתנות. את החתונה ערך ברוב פאר, לאחר שביקש מהסוחר העשיר להישאר לשמחת הנישואין. ובטרם שב הסוחר לביתו נתבשר בבשורה הטובה כי בנו החלים לגמרי והוא בריא כאחד האדם.

"כבר כלו כל הקיצין... וכבר סיימו את כל ענייני העבודה, ועומדים מוכנים לקבלת פני משיח-צדקנו - ועכשיו עבודת השליחות היא: להיות מוכנים בפועל לקבלת פני משיח-צדקנו בפועל ממש!" (הרבי מליובאוויטש)

פתגם חסידי

"ביקשתי לאשר את פתיחת המערה"

הסברתי לו, שהדבר הנכון ביותר הוא שהערכים יהיו באולם והיהודים יתפללו בתוך המערה".

"איחרנו את המועד"

בתחילה הודיע דיין: "אתן את חיי כדי שהמקום ייפתח, בכל מחיר". הוא מינה אחד מאנשיו לבדוק את העניין. הערבים הודיעו שכדי לפתוח את המערה צריך אישור של הוועדה המוסלמית העליונה והמופתי מירושלים. הם כמוכן השיבו בשלילה ודיין טען: "איחרנו את המועד". צריך היה לקבוע עובדות בשטח מיד עם השחרור, כמו בכותל המערבי", אומר הרב מאיר. "מכיוון שהתמהמהנו, חששו השלטונות מפרצת ריב דתי מסוכן".

לעומת זה הוא גאה על הישג אחר, שעליו התעקש. הקאדי דרש שהיהודים הנכנסים למערת המכפלה יחלצו את נעליהם, מכיוון שזה מסגד ופרושים במקום שטיחים יקרי-ערך. שר הביטחון שאל את יצחק מאיר לדעתו, והוא התקומם וטען כי היהודים אינם נוהגים לחלוץ את נעליהם בתפילה, ולכן אין מקום לקבלת כתובת כזו. "אם השטיחים יקרים להם, שיפנו אותם משם", אמר מאיר. שר הביטחון הסכים וכך נעשה.

ירקות על הקברים

אגב כך הוא מספר, כי אנשי הרבנות הצבאית יצאו לבקר בבית-העלמין היהודי, שבו טמונים קדושי תרפ"ט, תושבי העיר ותלמידי הישיבה הי"ד.

מ ערת המכפלה, מקום קבורת האבות והאימהות, שהשבוע נקרא על קנייתו בידי אברהם אבינו - שוקקת מדי יום ביומו יהודים מכל גוני הקשת, שמעתיירים בה תפילה.

הרב **יצחק מאיר**, לשעבר ראש עיריית בני-ברק ובעבר הרחוק יותר מפקד המקומות הקדושים מטעם הרבנות הצבאית, זוכר את הימים שהגישה למערה לא הייתה פשוטה כלל וכלל. אחרי מלחמת ששת הימים היה סא"ל בצה"ל, סגן הרב הראשי והממונה מטעם הרבנות הצבאית על המקומות הקדושים, שאך זה שוחררו.

סגירת מעגל

החזרה למערת המכפלה הייתה לו עצמו סגירת מעגל. שלושים ושתיים שנים קודם לכן, בחודש אלול תרצ"ה (1935), עמד כבחור צעיר ליד רבו, האדמו"ר בעל 'אמרי אמת' מגור, בשעה שהתפלל על המדרגה האחת-עשרה במערה. שוטר ערבי ביקש להוריד את הרבי, מכיוון שעבר את המדרגה השביעית, והחסידיים מנעו זאת ממנו. הוא השתתף במשפט שנערך לחסידיים, ובו הוכח שהעדים הערבים משקרים, אך בהוראת הממשל הבריטי נקנסו החסידיים בסכום גבוה בתמורה לשחרורם.

"הכנתי את המקום לקראת ביקורו של שר הביטחון אז, משה דיין", מספר הרב מאיר. "כשהגיע, ביקשתי ממנו שיאשר את פתיחת המערה, כדי שיהיה אפשר לרדת פנימה להתפלל, ולא באולם שהם הפכו למסגד. דיין ביקש להבין את נחיצות העניין ואני

פינת ההלכה | מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

זמן הדלקת נרות שבת

שאלה: האם חייבים להדליק את נרות השבת לא יאחר מהזמן הנקוב בלוחות?

תשובה: ליל-שבת ודאי מתחיל מ'צאת הכוכבים', אבל הזמן שמשקיעת השמש ועד 'צאת הכוכבים' מוגדר בתלמוד 'בין השמשות', שהוא ספק לילה, וחל אז איסור מוחלט לעשות מלאכה. נוסף על כך, יש פוסקים שאדם חייב 'להוסיף מחול על הקודש' זמן מסויים, לקבל עליו את השבת ולפחות לא לעשות בו מלאכה - הן לפני כניסת השבת הן לאחר יציאתה.

ואכן, בכל קהילות ישראל נהוג להקדים את הדלקת הנרות לפני השקיעה, על-פי הלוחות המוסמכים לכל מקום ומקום, המתפרסמים מדי שנה בשנה.

צריך להקדים את ההכנות לשבת, ובמיוחד את הנסיעות. כשמזמינים מונית, חייבים להותיר לנהג זמן

לחזור לביתו בעוד מועד ולא להכשילו בחילול שבת. גם הנוהגים בעצמם, צריכים להביא בחשבון אפשרות של פקק-תנועה או נקר וכדומה, שעלולים להשאירם חסרי-אונים (ובניסיון כבד!) עם כניסת השבת.

אמרו חז"ל: "שלושה דברים צריך אדם לומר בתוך ביתו ערב שבת עם חשכה", ואחד מהם "הדליקו את הנר!" (והעירו חז"ל, שצריך לומר זאת בלשון רכה). אם רואים שזמן הדלקת הנרות מתקרב, יש לעצור את כל ההכנות. אם צריך - לוותר על רחצה ובישול וכדומה, ובלבד להקפיד על הדלקת נרות שבת וחג בזמן.

אם לא בטוחים בשעה המדוייקת - עדיף לבטל את מצוות הדלקת הנר, מלהיכנס חלילה בספק חילול שבת על-ידי ההדלקה.

מקורות: שבת לד, א. שו"ע או"ח סי' רס"ט ונו"כ, ושו"ע אדמו"ר הדקן שם. ילקוט יוסף סי' רס"ט ו"אילך.

הרב מאיר: "אם השטיחים יקרים להם - שיפנו אותם"

"המושל הצבאי הצמיד לנו ערבי מקומי, שיוביל אותנו אל המקום", מספר הרב מאיר. "הוא הצביע על שטח מסויים, ואנו לא הבנו. המקום היה זרוע ירקות, בעיקר כרוב.

"כשקלטנו שזה בית-העלמין, לא יכולנו לכבוש את כעסנו. הרצחו וגם ירשו! את מקום הקבורה של היהודים שרצחו הפכו לגינת ירקות! חזרנו אל המושל, וזה הבטיח לטפל בדבר. ואכן הוא שלח כמה מקומיים, והם ליקטו את כל הירקות וגילו את המצבות המחוללות. כך חזר בית-העלמין לידי יהודים".

גיליונות שיחת השבוע

בעברית וברוסית
מופצים בכל רחבי ארה"ב
להזמנות ולפרסום אנא פנו:
1-917-215-9440
sh-usa@chabad.org.il

ברכות וישועות

רבים נושעו מברכותיו הקדושות של הרבי מליובאוויטש.

גם כיום אפשר לעלות ולהשתטח

על 'הציון' הקדוש של הרבי, ולשלוח מכתבים ל'ציון' לבקשת ברכה.

ohel chabad lubavitch, 226_20 Francis
Lewis Blvd. Cambria Heights, N.Y 11411
Tel: 1-718-723 4545, Fax: 1-718-723 4444
www.ohelchabad.org

שולחן שבת
לכל התורה בנך אחד
שלוש שיחות לכל פרשה,
מאוצר שיחותיו של
הרבי מליובאוויטש

1-718-6041020

סופר סת"ם • HaSofer
RABBI MOSHE KLEIN
משה הלוי קליין
321 Kingston Avenue
718-221-2222

www.esofer.com
A HaSofer Company